

Reglemente för riksfärdtjänst

Dalarnas län

Reglemente för färdtjänst finns för att ge vägledning och stöd i frågor som rör färdtjänst i Dalarnas län. Till grund för reglementet ligger politiska mål, berörd lagstiftning och rättslig praxis som tillkommit vid prövning i domstol.

Datum 2025-01-01	Diarienummer KTN2024/69	I samarbete med

Innehåll

RIKTLINJER	3
1 Inledning	3
2 Prövning av rätten till riksfärdtjänst	3
2.1 Ansökan	3
3 Tillståndets omfattning	4
3.1 Beslut och tillstånd	4
3.2 Barn upp till 18 år	4
3.3 Ledsagare	4
3.4 Medresenär	5
4 Bokning av riksfärdtjänstresa	5
4.1 Avbeställning	5
5 Övrigt	5
5.1 Hjälpmedel	5
5.2 Ledar-, service- och assistanshund	6
5.3 Egenavgifter och betalningsrutiner	6
6 Återkallelse	6
6.1 Extraordinära händelser	6

RIKTLINJER

1 Inledning

Detta reglemente omfattar personer som är folkbokförda i någon av Dalarnas läns kommuner. Alla beslut gällande riksfärdtjänstillstånd fattas enligt Kollektivtrafiknämndens delegationsordning. Reglementet syftar till att komplettera lagstiftningen med den regionala kollektivtrafikens egna generella föreskrifter och villkor för utformningen och servicenivån inom riksfärdtjänst.

Riksfärdtjänst regleras genom Lag (1997:735) om riksfärdtjänst. Riksfärdtjänstlagen är en ersättningslag och innehåller inga skyldigheter för tillståndsgivaren att anordna transporter. Kraven för att beviljas riksfärdtjänst är högre än för färdtjänst och reglerna i riksfärdtjänstlagen beskriver vilken miniminivå som tillståndsgivaren enligt lag ansvarar för.

Riksfärdtjänstberättigade har inte rätt till dyrare färdmedel än vad som krävs för att en resa ska kunna genomföras. Riksfärdtjänst ska inte beviljas för att befintliga kommunikationer går för sällan eller vid fel tid, att det är långt till hållplatsen eller att lokal anslutning saknas.

Tillstånd ska ges för det färdmedel som, med hänsyn till resenärens förutsättningar, är det billigaste för huvudmannen. Utöver de generella föreskrifterna och villkoren kan den enskilde individens riksfärdtjänstillstånd kompletteras med individuella föreskrifter och villkor. Individuella föreskrifter och villkor gäller endast för den enskilde tillståndshavaren efter individuell prövning.

Varken de generella eller individuella bestämmelserna får inskränka lagstiftningen men de kan däremot vara mer generös än vad lagen kräver.

2 Prövning av rätten till riksfärdtjänst

Kollektivtrafiknämnden prövar rätten till riksfärdtjänst. Varje prövning är individuell.

2.1 Ansökan

Ansökan om riksfärdtjänst ställs skriftligt till Kollektivtrafikförvaltningen Färdtjänst, på för ändamålet särskild framtagen blankett eller via Region Dalarnas e-tjänst för riksfärdtjänst. Ansökan ska vara Kollektivtrafikförvaltningen Färdtjänst tillhanda senast 15 arbetsdagar före planerat avresedatum. Inför storhelger (jul, nyår, påsk, midsommar) ska ansökan ske tidigare då tillgången på biljetter och färdmedel ofta är begränsad och bokning av resa måste ske tidigare.

Vid återkommande resor till samma resmål och för samma ändamål, kan tillstånd sökas för flera resor under en längre period. Tillstånd för återkommande resor kan ges med giltighet för högst 12 månader.

Kompletterande uppgifter som behövs för bedömningen av sökandens rätt till sökt tillstånd ska vid behov begäras in. Detta genom till exempel ett medicinskt utlåtande eller personlig kontakt.

3 Tillståndets omfattning

3.1 Beslut och tillstånd

Riksfärdtjänst är avsedd för personer vars funktionsnedsättning är varaktig. För att betraktas som varaktigt ska funktionshindret förväntas bestå i minst 12 månader.

Kollektivtrafiknämnden beslutar efter ansökan om sökanden beviljas riksfärdtjänst, färdsätt, ledsagare samt om särskilda villkor ska ingå i tillståndet.

Undantag från samplanerat resande, särskild plats i fordonet eller annat som kan påverka samplaneringen av riksfärdtjänstresor, ska prövas individuellt utifrån tillståndshavarens hälsotillstånd eller funktionsnedsättning. Detta ska kunna styrkas med ett medicinskt utlåtande. Särskilt beslut erfordras.

Bärhjälp och trappklättrare erbjuds inte i riksfärdtjänst. Om transportören tillhandahåller tjänsten kan resenären själv beställa och köpa tjänsten. Transportörens avgift gäller.

3.2 Barn upp till 18 år

Personer under 18 år kan beviljas riksfärdtjänst om resan måste genomföras på ett mer kostsamt sätt till följd av ett funktionshinder. Prövning av ansökan görs i förhållande till barn i motsvarande ålder utan funktionsnedsättning.

Ett yngre barn reser vanligtvis inte längre resor på egen hand utan sällskap av vuxen. Barn med funktionsnedsättning kan i många fall resa med allmänna kommunikationer tillsammans med vuxen och den hjälp som trafikföretag ger. Ett tillstånd för riksfärdtjänst kan beviljas i de fall en resa till följd av den sökandes funktionshinder medför merkostnader.

3.3 Ledsagare

Om det föreligger ett hjälpbehov under transporten kan man ansöka om ledsagare. Ledsagare ska kunna tillgodose de behov den riksfärdtjänstberättigade har för att kunna genomföra en resa. Ledsagare ska alltid resa samma sträcka som den riksfärdtjänstberättigade, det vill säga ledsagare måste stiga på och av på samma plats som den riksfärdtjänstberättigade. Om tillståndet medger ledsagare får denne följa med på resan utan extra kostnad.

Ledsagare får inte begära service av förare. Om en riksfärdtjänstberättigad inte kan genomföra en resa med en ledsagare kan tillstånd för ytterligare ledsagare beviljas.

Tillstånd för ledsagare innebär ingen skyldighet för Kollektivtrafikförvaltningen att anordna en ledsagare. Svårigheter för riksfärdtjänstberättigad att anordna en ledsagare är inte skäl för dyrare färd sätt.

Om ledsagare är i behov av returresa efter att ha bistått en riksfärdtjänstberättigad resenär till resmålet, erbjuds detta i form av allmänna kommunikationer. Detsamma gäller för ledsagare som reser till annan ort för att möta upp riksfärdtjänstberättigad som beviljats ledsagare på hemresan.

3.4 Medresenär

Riksfärdtjänstberättigad kan vid resa med personbil eller specialfordon få ta med en medresenär, som inte är ledsagare på resan. Medresenär får medfölja på resan i mån av plats. Medresenären måste stiga på och av på samma plats som den riksfärdtjänstberättigade. Medresenär får inte begära service av förare.

Medresenär ska betala samma avgift som den riksfärdtjänstberättigade om hela resan sker med personbil eller specialfordon. Vid resa med tåg, flyg och båt betalar och bokar medresenären sin egen biljett.

4 Bokning av riksfärdtjänstresa

Beviljad riksfärdtjänstresa beställs av den riksfärdtjänstberättigade via anvisad beställningsmottagare. Beställning ska göras inom tid anvisad av beställningsmottagaren.

4.1 Avbeställning

Skulle riksfärdtjänstresenären utebli från en beställd riksfärdtjänstresa eller om resenären inte avbeställer sin resa blir resenären ersättningsskyldig för den egenavgift som skulle ha erlagts för resan samt en bomavgift om 300 kronor. Vid akut sjukdomstillstånd som intygas av läkare tas ingen avgift ut. Även plats för medresenär och ledsagare måste avbeställas. Om detta inte sker ska avgift ändå erläggas.

5 Övrigt

5.1 Hjälpmedel

Det förflytningshjälpmedel som behövs under resan får tas med om inget annat angetts i tillståndet.

Av trafiksäkerhetsskäl krävs ett särskilt intyg för att ta med en elrullstol med styre (så kallad el-scooter, el-moped eller liknande) på riksfärdtjänstresan. I

intyget ska det framgå att hjälpmedlet har godkända fästanordningar. Av säkerhetsskäl får resenären inte sitta kvar på hjälpmedlet under färden.

5.2 Ledar-, service- och assistanshund

Ledar-, service- och assistanshund får medföras. Särskilda regler gäller vid resa med allmänna kommunikationer. Resenär bör i god tid ta reda på vad som gäller.

Beställningsmottagaren ska informeras om medföljande tjänstehund i samband med beställning av resan. Särskilt intyg krävs och ska bifogas ansökan, om sökanden önskar medföra service-, ledar- eller assistanshund.

5.3 Egenavgifter och betalningsrutiner

Avgifterna för riksfärdtjänsten beslutas av regeringen och anges i Förordning 1993:1148 om egenavgifter vid resor med riksfärdtjänst.

Beställningsmottagaren debiterar resenären aktuell egenavgift vid resa med allmänna kommunikationer. Vid resa med personbil eller specialfordon betalas egenavgiften till föraren.

6 Återkallelse

Tillståndsgivaren får återkalla eller ompröva ett tillstånd att anlita riksfärdtjänst, om förutsättningarna för tillståndet inte längre finns eller om det finns förbehåll om omprövning i tillståndsbeslutet.

Tillstånd kan återkallas eller omprövas vid utveckling och förändring av trafiksystemet som medger ökad tillgänglighet för tillståndshavaren.

Ett tillstånd får återkallas om tillståndshavaren gjort sig skyldig till allvarliga eller upprepade överträdelser av de föreskrifter och villkor som gäller för riksfärdtjänst. Skälen kan vara att riksfärdtjänstberättigad låter obehöriga nyttja sitt riksfärdtjänsttillstånd, utövar våld eller genom hot om våld vällar oro eller obehag för förare eller medpassagerare, eller att riksfärdtjänstresenär genom åverkan skadar fordonet eller dess utrustning.

Innan ett beslut om återkallelse fattas görs en utredning som tillståndshavaren har rätt att få ta del av och yttra sig över.

6.1 Extraordinära händelser

De villkor, förmåner och/eller rättigheter som ett beviljat riksfärdtjänsttillstånd medför kan inte nödvändigtvis garanteras vid sådana extraordinära händelser som ligger utanför kollektivtrafikförvaltningens kontroll. Exempelvis krig, pandemier, elavbrott, brand, olyckshändelser, extrema trafik- och väderförhållanden, strejk eller allmän brist på drivmedel.
